

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Fond národného majetku Slovenskej republiky**, Drieňová 27, Bratislava, v dovolacom konaní zastúpený S., IČO: X, so sídlom B., proti žalovaným **1. C.**, so sídlom N., **2. Ing. I. V.**, bytom K., **3. RNDr. E. V.** rod. Č., bytom Š., **4. Ing. O. Č.**, bytom N., v dovolacím konaní všetci zastúpení JUDr. J. I., advokátom, N., **o určenie vlastnického práva k nehnuteľnostiam**, veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13C 124/2001, o dovolaní žalobcu a T., so sídlom N., Cyprus, registračné číslo X, v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. P. M., advokátom, B., proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. septembra 2007 sp. zn. 25Co 165/2005 takto

r o z h o d o l

Dovolania žalobcu a T. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. septembra 2007 sp. zn. 25Co 165/05 **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným spoločne a nerozdielne náhradu trov dovolacieho konania 3.196,40-€ do rúk právneho zástupcu žalovaného JUDr. J. I., advokáta so sídlom v N., do troch dní.

O d v ô v o d n e n i e

Žalobca sa svojím konečným návrhom voči žalovaným domáhal určenia vlastnického práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v N., zapísanej v katastri nehnuteľností na LV č. X pre kat. územie N., ako parc. č. X - zastavané plochy o výmere X m², parc. č. X - zastavané

plochy o výmere X m² a parc. č. X - zastavané plochy o výmere X m² a stavba súp. č. X na parc. č. X tak, že za výlučného vlastníka týchto nehnuteľností žiadal určiť žalovaného v I. rade a to z dôvodu, že kúpnu zmluvu, ktorou odporca v I. rade previedol tieto nehnuteľnosti na žalovanú vo IV. rade a aj darovaciu zmluvu, ktorou táto žalovaná tieto nehnuteľnosti previedla na žalovaných v II. a III. rade považuje za neplatné. Svoj naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe zdôvodnil tým, že pokiaľ bude odporca v I. rade určený za výlučného vlastníka predmetných nehnuteľností, žalobca si bude môcť z tohto jeho majetku uspokojiť svoju pohľadávku voči nemu, ktorú má vo výške približne 6 miliónov Sk.

Súd prvého stupňa rozsudkom z 23. 9. 2005, č. k. 13C 124/2001-704 žalobný návrh zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov konania 89.964 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 25Co/165/2005 z 19. septembra 2007 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil s poukazom na jeho vecnú správnosť (§ 219 O.s.p.). Odvolací súd po preskúmaní postupu okresného súdu dospel k záveru, že kúpna i darovacia zmluva nie sú v rozpore s dobrými mravmi a nebol právny dôvod na určenie ich neplatnosti, pretože obe zmluvy sú právne perfektné a platné. Nebol následne právny dôvod určovať vlastnícke právo žalovaného 1/ k týmto nehnuteľnostiam.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie tak žalobca ako i spoločnosť T., so sídlom N., Cyprus, registračné číslo X. Navrhli napadnuté rozhodnutie v zmysle (§ 243b ods. 1 a 2 O.s.p.) zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, z dôvodu že podľa § 237 písm. f/ O.s.p., že postupom Krajského súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred Krajským súdom.

Možnosť konať pred súdom bola účastníkovi, spoločnosti T. odňatá tým, že krajský súd v rozpore so zákonom svojim uznesením z 21. júna 2007, sp. zn. 25Co 165/2005 (ďalej len „Uznesenie o nepripustení zmeny“) nepripustil zmenu žalobcu z Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej „žalobca“) na spoločnosť T., so sídlom N., Cyprus, registračné číslo X, aj keď dôvody na zmenu účastníka (žalobcu) v zmysle § 92 ods. 2. a 3. O.s.p. boli dané a preukázané. Krajský súd následne na pojednávaní dňa 19. septembra.2007 nekonal so spoločnosťou T. ako s účastníkom ani ju na toto pojednávanie nepredvolal. Krajský súd vo veci meritórne rozhodol, t.j. rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozsudku

okresného súdu bez toho, aby bolo rozhodnuté o odvolaní žalobcu a o odvolaní spoločnosti T proti uzneseniu o nepripustení zmeny žalobcu.

Právny zástupca žalovaných vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že s námietkami žalobcu a spoločnosti T. nesúhlasí, a má za to že bolo podané v prospech neoprávnenej osoby ako aj neoprávnenou osobou, a preto navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu trovy dovolacieho konania na účet jeho právneho zástupcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením zo dňa 31. 03.2010 pod sp. zn. 1Cdo 175/2008 dovolania žalobcu a T. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. septembra 2007 sp. zn. 25Co 165/05 odmietol.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 07. decembra 2010 prijal na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti T., so sídlom N., Cyprus (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 175/2008, 1 Co 2/2010 z 31. marca 2010 vo výroku, ktorým najvyšší súd zastavil konanie o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) z 21. júna 2007 sp. zn. 25 Co 165/05.

Podľa sťažovateľky bolo konaním najvyššieho súdu porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že najvyšší súd jej odňal možnosť konať pred súdom v konaní, do ktorého mala vstúpiť na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi pôvodným žalobcom a sťažovateľkou. Návrh na zmenu účastníkov konania podali sťažovateľka (15. mája 2007) a aj pôvodný žalobca (9. júna 2007) krajskému súdu, ktorý v tom období rozhodoval o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o merite vecí. Uznesením č. k. 25 Co 165/2005-779 z 21. júna 2007 krajský súd nepripustil zmenu žalobcu. Proti tomuto rozhodnutiu sa sťažovateľka odvolala na najvyššom súde. Najvyšší súd napadnutým uznesením konanie o odvolaní sťažovateľky zastavil pre nedostatok funkčnej príslušnosti.

Ústavný súd Nálezom zo dňa 10. mája 2011 sp. zn. III. ÚS. 452/2010 rozhodol tak, že vyslovil porušenie základného práva spoločnosti T. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1

Cdo 175/2008, 1 Co 2/2010 z 31. marca 2010 vo výroku, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky zastavil konanie o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 21. júna 2007 sp. zn. 25 Co 165/05 a uvedené uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho nálezu ústavný súd uviedol že predmetné odvolanie pritom nesmerovalo proti rozhodnutiu krajského súdu ako odvolacieho súdu. Samotný krajský súd rozhodoval o otázke prípustnosti zmeny účastníka konania síce v štádiu, keď sa vec nachádzala v odvolacom konaní, ale rozhodoval o danej otázke prvýkrát a rozhodoval o nej samostatne uznesením č. k. 25 Co 165/2005-779 z 21. júna 2007 vydaným o takmer tri mesiace skôr ako uznesenie č. k. 25 Co 165/2005-815 z 19. septembra 2007 o odvolaní proti rozhodnutiu o merite veci. Zdôraznil, že civilné konanie je ovládané aj zásadou dvojinštančnosti konania, pričom táto zásada je spravidla posudzovaná ako zásada ústavná, napriek tomu, že jednoznačne nie je deklarovaná ústavou. Samotné právo na dvojinštančné konanie je v dôsledku výkladu vnímané ako súčasť v širšom slova zmysle ponímaného práva na spravodlivý proces. Podstatou tejto zásady je, že dôležité a najmä právne otázky po rozhodnutí na súde prvého stupňa môžu byť následne predmetom posúdenia prostredníctvom opravného prostriedku na inštančne vyššom súde. Vzhľadom na to, že sťažovateľka požiadala o pripustenie zmeny účastníka konania v štádiu, keď sa vec nachádzala na odvolacom súde, čo zákon nevyklučuje, najvyšší súd mal v tejto otázke aj v zmysle v súkromnom práve prípustnej analógie pripustiť preskúmanie rozhodnutia vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vrátení spisu sa podľa § 56 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov riadiac sa právnym názorom vysloveným ústavným súdom ako súd odvolací vec prejednal, bez nariadenia pojednávania (§214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru že napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Nitre je vecne správne, a preto ho podľa § 219 O.s.p. potvrdil uznesením sp. zn. 1Co 2/2011 zo dňa 31. októbra 2011, ktoré sa stalo právoplatným dňa 12. decembra 2011, následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky teraz už ako súd dovolací opätovne prejednal i dovolanie žalobcu a T.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, preto prípustnosť dovolania z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolanie žalobcu by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania; ak v konaní došlo k procesnej vade vymenovanej v tomto ustanovení, možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutie, proti ktorému inak dovolanie nie je prípustné. Prípustnosť dovolania v zmysle tohto ustanovenia však nezakladá samo tvrdenie dovolateľa o existencii procesnej vady tejto povahy, ale iba zistenie, že v konaní skutočne k predmetnej vade došlo.

Žalobca existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ - e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto nevyplýva ani z týchto ustanovení.

Žalobca namieta, že odvolací súd odňal v konaní možnosť pred súdom konať spoločnosti T. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je taký vadný procesný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by súdy v prípade žalobcu v prejednávanej veci nerešpektovali niektoré z týchto práv, čo v konečnom dôsledku on sám ani nenamieta. Dovoláva sa porušenia týchto práv v prospech tretej osoby, čo však nie je pokryté ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie spoločnosti T. nepodal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), neskúmal ďalej prípustnosť dovolania a vo veci rozhodol bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.).

Z ustanovenia § 240 ods. 1 prvá veta O.s.p. vyplýva, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu môže podať účastník konania.

Podľa § 90 O.s.p. účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný), alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje.

Dňa 25.07.2008 podala na Okresnom súde Nové Zámky dovolanie spoločnosť T., so sídlom N., Cyprus, registračné číslo X, prostredníctvom právneho zástupcu JUDr. P. M., advokáta, B., ktorému na tento úkon udelila plnomocenstvo zo dňa 26. júna 2008.

Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 25 Co 165/2005 zo dňa 21 júna 2007 nepripustil zmenu resp. zámenu žalobcu a tým nevyhovel návrhu žalobcu Fondu národného majetku Slovenskej republiky, Drieňová 27, Bratislava, na zmenu resp. zámenu na strane žalobcu z Fondu národného majetku na spoločnosť T., uvedené uznesenie krajského súdu bolo potvrdené najvyšším súdom. Spoločnosť T. sa nikdy nestala účastníkom konania, a preto nie je ani oprávnená podať dovolanie, preto bolo ňou podané dovolanie odmietnuté ako dovolanie podané neoprávnenou osobou (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.)

V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní si náhradu trov dovolacieho konania uplatnili a ich výšku vyčíslili. Dovolací súd v zhode s doterajšou praxou (pozri napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. februára 2008 sp. zn. 2 Cdo 236/2007, z 13. októbra 2008 sp. zn. 3 Cdo 196/2008) vzal zreteľ k tomu, že právny zástupca žalovaného zastupoval týchto účastníkov už v konaní pred obomi súdmi nižšieho stupňa. Dovolací súd preto pri rozhodovaní o výške trov právneho zastúpenia nepriznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia aj za úkon právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (§ 14 ods. vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“).

Žalovaným tak miesto požadovanej náhrady trov dovolacieho konania za dva úkony priznal iba náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby advokáta, ktorú poskytol vypracovaním vyjadrenia z 13.októbra 2008, pričom odmenu advokáta určil pri stanovení základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 spoločný úkon právnej služby v prospech štyroch žalovaných, z ustanovenia § 10 ods. 1 vyhlášky, podľa ktorého výška tejto odmeny 25 050,Sk . v zmysle § 13 ods. 3 krátil o 20%. tj. 20.040,00-Sk Ku každému úkonu právnej služby v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky prináleží režijný paušál vo výške 1/100-iny výpočtového základu, ktorého výška bola 150,00-Sk K tejto odmene priznal dovolací súd podľa § 18 ods. 3 vyhlášky DPH 3843,70–Sk, spolu teda priznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania vo výške 95534,80- Sk t. j. 3.196,40-€.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta